

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 3.12.2015
COM(2015) 619 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

dwar xaħmijiet trans fl-ikel u fid-dieta ġenerali tal-popolazzjoni tal-Unjoni

{SWD(2015) 268 final}

WERREJ

1.	INTRODUZZJONI	3
2.	L-AĆIDI XAĦMIN TRANS – HARSA ĜENERALI FIL-QOSOR	3
	L-implikazzjonijiet għas-soċjetà tal-konsum tal-aċidi xaħmin trans u rakkomandazzjonijiet għal livelli tal-konsum massimu tal-aċidi xaħmin trans	4
3.	IL-MIŻURI GħAT-TNAQQIS TAL-AĆIDI XAĦMIN TRANS MADWAR ID-DINJA.....	6
4.	KEMM HUMA MIFRUXIN L-AĆIDI XAĦMIN TRANS FL-EWROPA?	8
4.1	Il-kontenut tal-aċidi xaħmin trans fl-ikel fl-Ewropa.....	8
4.2	Il-konsum tal-aċidi xaħmin trans fl-Ewropa	9
5.	L-GħARFIEN TAL-KONSUMATUR DWAR L-AĆIDI XAĦMIN TRANS	9
6.	IS-SOLUZZJONIJIET DWAR KIF JISTA' JIĞI INDIRIZZAT IL-KONSUM TAL-AĆIDI XAĦMIN TRANS FL-UE11	
6.1	Kunsiderazzjonijiet ġenerali	11
6.2	Dikjarazzjoni obbligatorja tal-kontenut tal-aċidi xaħmin trans.....	13
6.3	Limitu legali tal-UE fuq il-kontenut tal-aċidi xaħmin trans industrijali tal-ikel.....	14
6.4	Ftehimiet volontarji favur it-tnaqqis tal-aċidi xaħmin trans industrijali fl-ikel u d-dieti fil-livell tal-UE15	
6.5	Żvilupp ta' gwida tal-UE għal limiti legali nazzjonali dwar il-kontenut tal-aċidi xaħmin trans fl-ikel15	
7.	KONKLUŽJONIJIET.....	15

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

dwar xaħmijiet trans fl-ikel u fid-dieta ġenerali tal-popolazzjoni tal-Unjoni

1. INTRODUZZJONI

L-Artikolu 30(7) tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-ghoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi¹, tehtieg li l-Kummissjoni tissottometti rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill “dwar il-preżenza ta' xaħmijiet trans fl-ikel u fid-dieta ġenerali tal-popolazzjoni tal-Unjoni. L-ghan tar-rapport għandu jkun li jivvaluta l-impatt ta' mezzi xierqa li jkunu jistgħu jippermettu lill-konsumaturi jagħmlu għażliet aħjar rigward ikel tajjeb għas-saħħha u d-dieta b'mod ġenerali jew li jkunu jistgħu jipprovvu l-produzzjoni ta' ikel aktar tajjeb għas-saħħha offrut lill-konsumaturi, inkluži, fost oħrajn, l-ghoti ta' informazzjoni lill-konsumaturi dwar xaħmijiet trans, jew restrizzjonijiet fuq l-uži tagħhom. Il-Kummissjoni għandha takkumpanja dan ir-rapport bi proposta leġiżlattiva, jekk xieraq.”¹

Dan ir-rapport huwa pprezentat f'dan l-isfond; huwa

- jirrapporta dwar il-preżenza tal-aċidi xaħmin trans fl-ikel u fid-dieta ġenerali tal-popolazzjoni tal-Unjoni;
- jippreżenta l-approċċi attwali sabiex jiġu limitati l-konsum tal-aċidi xaħmin trans fid-dinja u l-effetti tagħħom, b'enfasi fuq limiti legali tal-aċidi xaħmin trans, fuq it-tikkettjar obbligatorju tal-aċidi xaħmin trans, u fuq ir-riformulazzjoni volontarja; u
- jiddeskrivi wħud mill-konseguenzi possibbli tal-introduzzjoni ta' approċċi bħal dawn fl-Unjoni Ewropea.

Dan ir-rapport jibni fuq provi letterarji u fuq dejta miġbura analizzata u mqassra miċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka dwar is-suġġett kif ukoll fuq konsultazzjoni estensiva mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti u mal-partijiet involuti rilevanti. Huwa akkumpanjat minn Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni li jipprovdi informazzjoni dettaljata li tirfed uħud mill-konklużjonijiet li jinsabu hawnhekk.²

2. L-AĆIDI XAĦMIN TRANS – HARSA ġENERALI FIL-QOSOR

L-aċidi xaħmin trans huma tip partikolari tal-aċidi xaħmin mhux saturati. Fir-Regolament (UE) Nru 1169/2011 huma definiti bħala “aċidi tax-xaham b’talanqas wieħed mhux konjugat, (jiġifieri interrott b’mill-inqas grupp wieħed tal-metilenu) irbit doppju tal-karbonju-karbonju fil-konfigurazzjoni trans.”³ Xi aċidi xaħmin trans huma prodotti industrijalment (aċidi xaħmin trans industrijali) Is-sors tad-dieta primarja tal-aċidi xaħmin trans industrijali huwa żjut parzialment

¹ [Ir-Regolament \(UE\) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-ghoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi, GU L 304,22.11.2011, p.18](#)

² Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni “Rizultati tal-konsultazzjonijiet tal-Kummissjoni dwar aċidi xaħmin trans f’oġġetti tal-ikel fl-Ewropa”

³ Il-punt 4 tal-Anness I tar-[Regolament \(UE\) Nru 1169/2011](#).

idroġenati. Iż-żjut parzialment idroġenati generalment fihom xaħmijiet saturati u mhux saturati, fosthom aċidi xaħmin trans fi proporzjonijiet varjabbli (b'aċidi xaħmin trans li jvarjaw minn fit sa iktar minn 50 %), skont it-teknoloġija ta' produzzjoni użata. L-aċidi xaħmin trans jistgħu wkoll ikunu preżenti b'mod naturali fil-prodotti tal-ikel li ġejjin minn ruminanti bħal prodotti tal-ħalib jew il-laħam tal-baqar, tan-nagħaq jew tal-mogħoż (aċidi xaħmin trans minn ruminanti). It-naqqis fl-aċidi xaħmin trans huwa mmirat lejn l-aċidi xaħmin trans prodotti industrialment minħabba li l-proporzjon tal-aċidi xaħmin trans f'xaħmijiet minn ruminanti huwa relattivament stabbli. Sorsi tal-aċidi xaħmin trans minn ruminanti jikkontribwixxu bejn 0,3 u 0,8% tal-konsum tal-enerġija kuljum skont id-drawwiet tad-dieta fl-Ewropa⁴.

L-implikazzjonijiet għas-soċjetà tal-konsum tal-aċidi xaħmin trans u rakkomandazzjonijiet għal livelli tal-konsum massimu tal-aċidi xaħmin trans

Il-konsum tal-aċidi xaħmin trans iżid ir-riskju tal-mard tal-qalb aktar minn kwalunkwe makronutrijent ieħor meta mqabbel fuq il-baži ta' kull kalorija⁵. Ir-riskju ta' mewt minħabba l-mard tal-qalb huwa oħla meta 2 % tal-enerġija li jittieħed kuljum huwa kkunsmat bħala aċidi xaħmin trans minflok bħala taħlita ta' karboidrati, aċidi xaħmin saturati, aċidi xaħmin monoinsaturati ċis u poliinsaturati ċis jew tipi oħrajn tal-aċidi xaħmin, rispettivament jekk l-ammonti skambjati ta' kaloriji jibqgħu l-istess (l-evidenza disponibbli tikkwantifika ż-żieda fir-riskju għal bejn 20-32 %).⁵ Minkejja d-disponibbiltà limitata tad-dejta fl-UE, studju reċenti ġabar dejta minn 9 pajjiżi tal-UE biss u jirrapporta li l-konsum medju tal-aċidi xaħmin trans kuljum mill-popolazzjoni huwa inqas minn 1 % tal-enerġija ta' kuljum iżda ježisti konsum ikbar għal subpopolazzjonijiet spċifici ta' xi whud minn dawk l-Istati Membri.¹³

Il-konsum għoli tal-aċidi xaħmin trans huwa wieħed fost numru ta' fatturi tar-riskju għall-iżvilupp ta' mard tal-qalb koronarju. Il-mard tal-qalb koronarju huwa stmat b'mod konservattiv li jammonta għal 660 elf mewta kull sena fl-UE jew madwar 14 % tal-mortalità globali. Teżisti varjabbiltà wiesgħa fl-UE, fejn il mard tal-qalb koronarju jirrappreżenta bejn 6 % u 36 % tal-mortalità totali, rispettivament għal Franza u għal-Litwanja⁶. L-ispejjeż assoċjati mal-mard tal-qalb koronarju huma stmati li jammontaw għal 0.5 % tal-Prodott Domestiku Gross (PDG), bl-ispejjeż relatati mal-kura tas-sahħha li jitilgħu sa 2.9 % tal-ispejjeż totali tal-kura tas-sahħha. Il-kalkolu ta' dawn l-istimi u r-referenzi ta' baži huma murija fit-tabelli ta' hawn taħt.

Tabella 1 - In-nefqa u l-ispīża totali tal-kura tas-sahħha tal-mard tal-qalb koronarju fl-UE-25 f'Euro u bħala % tal-PDG⁷

UE-25		
-------	--	--

⁴ Hulshof KF et al. Eur J Clin Nutr. 1999;53(2):143-57

⁵ Mozaffarian D et al. Eur J Clin Nutr. 2009;63(S2):S5-S21; jekk 2 % tal-enerġija li jittieħed kuljum huwa kkunsmat bħala aċidi xaħmin trans minflok karboidrati, ir-riskju ta' mewt b'mard tal-qalb huwa 24 % oħla, jekk 2% bħala aċidi xaħmin trans jissostitwixxu aċidi xaħmin saturati, ir-riskju huwa 20 % oħla, jekk 2% bħala aċidi xaħmin trans jissostitwixxu aċidi xaħmin monosaturati ċis, ir-riskju huwa 27 % oħla u jekk 2 % bħala aċidi xaħmin trans jissostitwixxu aċidi xaħmin poliinsaturati, ir-riskju huwa 32 % oħla.

⁶ ESTAT 2011, dejta dwar kawzi ta' mewt

⁷ Leal et al 2006 Eur Heart J. 2006 Jul;27(13):1610-9 Economic burden of cardiovascular diseases in the enlarged European Union, ESTAT GDP data

	F'miljuni ta' EUR (2003)	% PDG (2003)
Spiža globali ghall-ekonomija tal-mard tal-qalb koronarju	45 564	0,5 %
% Spiža totali tal-kura tas-sahha (2012) ghall-mard tal-qalb koronarju	28 250	0,3 %

Tabella 2 – L-ispiža u l-ispiža totali tal-kura tas-sahha għall-mard tal-qalb koronarju fl-UE-28 f'euro, bħala % tal-PDG u bħala % tal-ispiža totali tal-kura tas-sahha⁸

UE-28	F'miljuni ta' (2012)	% PDG (2012)	% Spiža Totali tal-Kura tas-Sahha (2012)
Spiža globali ghall-mard tal-qalb koronarju	58 755	0,5 %	Mhux applikabbli
% Spiža totali tal-kura tas-sahha (2012) ghall-mard tal-qalb koronarju	36 428	0,3 %	2,9 %

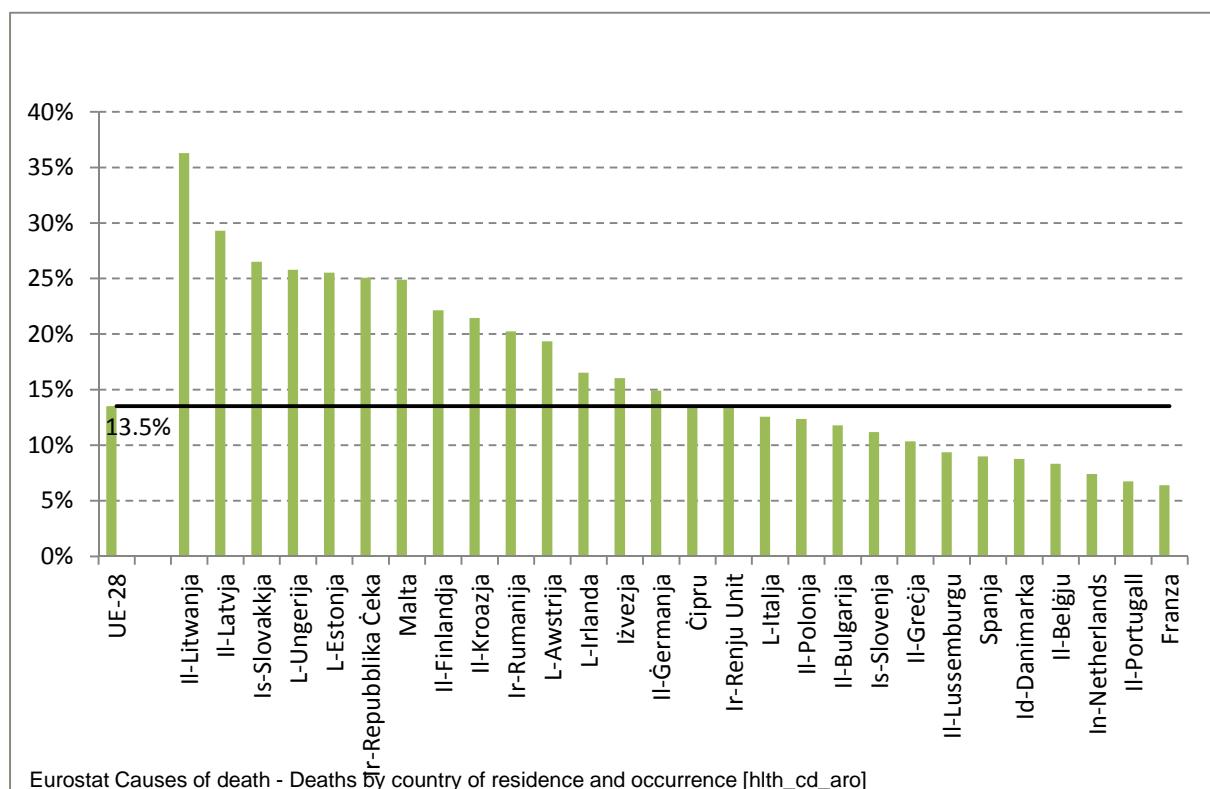

Figura 1 – Is-sehem tal-mard tal-qalb koronarju⁹ mit-total tal-mortalità (%), 2011)

⁸ Estrapolazzjoni fuq il-preżunzjoni ta' % tal-PDG kostanti għall-UE-28 fl-2012 mill-UE-25 fl-2003 ibbażata fuq 1) Leal et al 2006 Eur Heart J. 2006 Jul;27(13):1610-9 Economic burden of cardiovascular diseases in the enlarged European Union, 2) dejta tal-ESTAT dwar il-PDG. Is-sehem tal-ispejjeż tal-kura tas-sahha bbażat fuq stimi tad-WHO għall-2012

Il-konsum għoli tal-aċidi xaħmin trans jikkontribwixxi għar-riskju li wieħed jiżviluppa mard tal-qalb koronarju, madankollu, huwa diffiċli li wieħed jivvaluta l-kontribuzzjoni preċiża ghall-problema ġenerali ekonomika u tas-saħħha għall-UE kollha minħabba li d-dejta disponibbli hija limitata rigward il-konsum tal-aċidi xaħmin trans fl-UE kollha. Teżisti evidenza li l-introduzzjoni fid-Danimarka ta' limiti legali għal aċidi xaħmin trans industrijali, li kważi eliminat dawk l-aċidi xaħmin trans mill-provvista tal-ikel Daniż, naqset l-imwiet ikkawżati minn mard kardjavaskulari¹⁰. Fit-3 snin wara li ġie implementat il-limitu legali, il-mortalità attribwibbli għall-mard kardjavaskulari naqset b'medja ta' madwar 14,2 mewta għal kull 100,000 ruħ fis-sena relattiva ma' grupp ta' kontroll sintetiku.

L-aċidi xaħmin trans industrijali u dawk ruminanti essenzjalment fihom l-istess komposti, iżda fi proporzjonijiet differenti. L-aċidi xaħmin trans miż-żewwg sorsi jidhru li għandhom l-istess effetti fuq il-lipidi tad-demm. Skont l-Awtorită Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel, l-evidenza disponibbli tindika li l-aċidi xaħmin trans minn sorsi ruminanti għandhom effetti negattivi fuq il-lipidi fid-demm u l-lipoproteini simili għal dawk minn sorsi industrijali meta jiġi kkunsmati f'ammonti ugwali. Fl-istess hin, ma hemmx biżżejjed prova biex jiġi stabbilit jekk hemmx xi differenza għar-riskju tal-mard tal-qalb bejn l-aċidi xaħmin trans ruminanti u dawk industrijali kkunsmati f'ammonti ekwivalenti.¹¹

L-Awtorită Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel ikkonkludiet li l-konsum tal-aċidi xaħmin trans għandu jkun l-iktar baxx possibbli fil-kuntest ta' dieta adegwata nutrizzjonalment¹², filwaqt li l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħha tirrakkomanda li wieħed għandu jikkonsma mhux aktar minn 1% jew mhux iktar 2 % minn sorsi oħra jn-nu tal-enerġija ta' kuljum bħala aċidi xaħmin trans (ara¹³ għal ħarsa ġenerali).

3. IL-MIŻURI GHAT-TNAQQIS TAL-AĆIDI XAĦMIN TRANS MADWAR ID-DINJA

Approċċi possibbli għal-limitazzjoni tal-livelli tal-aċidi xaħmin trans fl-ikel u l-konsum mill-popolazzjoni jistgħu ġeneralment jinqasmu fuq naħa f'azzjonijiet leġiżlattivi u fuq in-naħa l-oħra f'miżuri volontarji. Il-miżuri leġiżlattivi jistgħu jkunu l-limitazzjoni tal-aċidi xaħmin trans f'ogġetti tal-ikel (jew fil-livell tal-ingredjenti jew fil-prodott finali) jew l-informazzjoni obbligatorja tal-kontenut tal-aċidi xaħmin trans fid-dikjarazzjoni tan-nutrizzjoni. Ir-riformulazzjoni volontarja jew – fejn ikun permess – l-inklużjoni volontarja tal-kontenut tal-aċidi xaħmin trans fid-dikjarazzjoni tan-

⁹ ICD-10 iskemiku, kodicijiet I20-I25

¹⁰ Brandon J. et al. Denmark's policy on artificial trans fat and cardiovascular disease, Am J Prev Med 2015 (ippubblikat)

¹¹ EFSA Journal. 2010;8(3):1461

¹² L-aċidi xaħmin trans fid-dieta huma pprovduti minn diversi xaħmijiet u żjut li huma wkoll sorsi importanti tal-aċidi xaħmin essenzjali u ta' nutrijenti oħra jn-nu. Għalhekk, hemm limitu safejn il-konsum tal-aċidi xaħmin trans jista' jitnaqqas mingħajr ma tkun kompromessa l-adegwatezza tal-konsum tan-nutrijenti essenzjali. Għalhekk, il-Bord tal-EFSA kkonkluda li l-konsum tal-aċidi xaħmin trans għandu jkun baxx kemm jista' jkun possibbli fil-kuntest ta' dieta nutrizzjonalment adegwata.

¹³ Trans Fatty acids in Europe: where do we stand? JRC Science and Policy Reports 2014 doi:10.2788/1070

nutrizzjoni, li bħalissa legalment mhijiex possibbli fl-UE,¹⁴ thalli f'idejn l-operaturi tan-negożju tal-ikel biex jiddeċiedu jekk jirriformulawx il-prodotti jew jinfurmawx lill-konsumaturi dwar l-aċidi xaħmin trans. Barra minn hekk, il-gvernijiet jistgħu joħorġu rakkmandazzjonijiet tad-dieta dwar il-konsum massimu tal-aċidi xaħmin trans u s-sorsi tal-ikel rilevanti tal-aċidi xaħmin trans. It-Tabelli 4 u 5 jagħtu sommarju ta' liema minn dawn il-politiki jew miżuri huma attwalment fis-seħħ fl-Ewropa u lil hinn minnha. Għal kategorija speċifika ta' ikel (formuli tat-trabi u formuli ta' prosegwiment), il-kontenut massimu tal-aċidi xaħmin trans huwa preżentement regolat fil-livell Ewropew¹⁵.

Tabella 4 – Miżuri għat-tnaqqis tal-aċidi xaħmin trans applikati fil-pajjiżi kollha tal-UE. Adattat minn^{2,13}.

Politika/miżura	Pajjiż (kodiċi b'żewġ ittri)
Volontarja – awtoregolazzjoni	BE, DE, NL, PL, UK, EL
Volontarja – rakkmandazzjoni tad-dieta	BG, MT, SK, UK, FI
Volontarja – kriterji ta' kompożizzjoni għal prodotti tradizzjonali speċifici	EE
Legiżlazzjoni -li tillimita l-kontenut tal-aċidi xaħmin trans f'oġġetti tal-ikel* - li tillimita l-kontenut tal-aċidi xaħmin trans f'oġġetti tal-ikel li volontarjament fihom allegazjoni speċifika ta' nutrizzjoni (keyhole)	AT, DK, LV ¹⁶ HU SE
Legiżlazzjoni oħra**	ES, EL, FI

* L-atti legali kollha japplikaw ghall-prodotti li jinbiegħu lill-konsumatur finali (kif definit fi¹⁷). L-aċidi xaħmin trans minn ruminanti huma eżenti fl-atti kollha.

** Eż. limiti tal-aċidi xaħmin trans għal kategoriji ta' prodotti speċifici biss

Tabella 5 - Regolamentazzjoni tal-aċidi xaħmin trans barra mill-Ewropa. Ikkumpilata minn¹³ u WHO Ewropa¹⁸.

Politika/miżura	Pajjiż
Volontarja – awtoregolazzjoni	Il-Costa Rica
Volontarja – tikkettar tan-nutrizzjoni (obbligatorju flimkien ma' allegazzjonijiet)	L-Australja/New Zealand, il-Kolombja,

¹⁴ Ir-Regolament 1169/2011 armonizza l-kontenut tad-dikjarazzjoni tan-nutrizzjoni: (i) obbligatorja (l-Artikolu 30(1) u ii) volontarja (l-Artikolu 30(2)). L-aċidi xaħmin trans la huma fost in-nutrijenti elenkti fl-Artikolu 30(1) u lanqas fl-Artikolu 30(2). Għalhekk, muwiex legalment possibbli li jiġi indikat il-kontenut tal-aċidi xaħmin trans.

¹⁵ [Id-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/141/KE](#) tat-22 ta' Dicembru 2006 dwar formuli tat-trabi u formuli tal-prosegwiment u li temenda d-Direttiva 1999/21/KE, ĜU L 401, 30.12.2006, p. 1.

¹⁶ Il-Latvja nnotifikat il-miżura nazzjonali tagħha fit-2 ta' Settembru 2015; din il-miżura bħalissa qed tiġi eżaminata mill-Kummissjoni.

¹⁷ [Ir-Regolament \(KE\) Nru 178/2002](#) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2002 li jistabbilixxi l-principji generali u l-htigjiet tal-liggi dwar l-ikel, li jistabilixxi l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel u jistabbilixxi l-proċeduri fi kwistjonijiet ta' sigurta ta' l-ikel, ĜU L 31, 1.2.2002, p. 1.

¹⁸ Komunikazzjoni mill-Uffiċċċu Regionali tad-WHO għall-Ewropa, is-6 ta' Marzu 2015

Politika/miżura	Pajjiż
Approċċ konġunt (legiżlazzjoni – tikkettar ta' nutrizzjoni obbligatorju flimkien ma' miżura volontarja)	Il-Kanada (limitu legali territorjali fil-British Colombia)
Leġiżlazzjoni - it-tikkettar obbligatorju tan-nutrizzjoni	Iċ-Ċina, l-Ekwador, Hong Kong, l-Iżrael, il-Ġamajka (taħt certi kundizzjonijiet), il-Malasja, il-Messiku (taħt certi kundizzjonijiet), il-Paragwaj, ir-Repubblika tal-Korea, it-Tajwan, l-Urugwaj
Leġiżlazzjoni - il-limitazzjoni tal-kontenut tal-aċidi xaħmin trans u t-tikkettar obbligatorju tan-nutrizzjoni	L-Arġentina, il-Bražil (tikketta obbligatorja fis-servizz tal-ikel propost), iċ-Ċili, Stati tal-Kunsill ta' Kooperazzjoni tal-Golf (abbozz), l-Indja, il-Peru (limitu legali fi programmi soċjali li jipprovdru ikel għal certi partijiet tal-popolazzjoni), Puerto Rico (limitu legali fis-servizz tal-ikel), Singapor, l-Afrika t'Isfel, l-Istati Uniti tal-Amerika (żjut parzjalment idroġenati mhux “ġeneralment rikonoxxuti bhala sikuri”)

Żvilupp riċenti notevoli huwa d-deċiżjoni tal-Food and Drug Administration (FDA) tal-Istati Uniti tas-16 ta' Ĝunju 2015 li kkonkludiet, abbaži ta' reviżjoni dettaljata tal-evidenza xjentifika, li ż-żjut parzjalment idroġenati, li huma sors primarju tad-dieta tal-aċidi xaħmin trans industrijali fl-ikel ipprocċessat, mħumiex “ġeneralment rikonoxxuti bhala sikuri” għall-użu fl-ikel għall-bniedem. Il-manifatturi tal-ikel sejkollhom tliet snin biex inehħu żjut parzjalment idroġenati minn prodotti sakemm dawn ma jkunux approvati mill-FDA¹⁹.

4. KEMM HUMA MIFRUXIN L-AĆIDI XAĦMIN TRANS FL-EWROPA?

4.1 Il-kontenut tal-aċidi xaħmin trans fl-ikel fl-Ewropa

Il-maġgoranza tal-prodotti tal-ikel fihom inqas minn 2 g aċidi xaħmin trans/100g xaħam (il-limitu l-aktar baxx stabbilit f'pajjiżi tal-UE b'leġiżlazzjoni ta' limitazzjoni). Sebgha u sebghin fil-mija ta' dawn jaqgħu taħt 0.5g aċidi xaħmin trans/100g ta' xaħam skont analiżi tad-dejta l-iktar riċenti disponibbli dwar il-preżenza ta' TFA fl-ikel fis-swieq tal-ikel Ewropej.¹³ Madankollu, id-dejta turi wkoll li għad hemm prodotti fis-suq Ewropew tal-ikel b'livelli għoljin ta' aċidi xaħmin trans (eż. gallettini jew popcorn b'valuri ta' bejn 40-50g TFA/100g xaħam). Dawn jinkludu wkoll ikel mhux ippakkjat minn qabel bħal prodotti tal-forn li fihom aċidi xaħmin trans (> 2g tal-aċidi xaħmin trans għal kull 100g xaħam)¹³.

Studju riċenti ieħor²⁰ bi prodotti li ttieħdu bħala kampjun fl-2012-2013 jikkonferma din l-analiżi. Fis-supermarkets f'seba' bliet (Londra, Parigi, Berlin, Vjenna, Kopenħagen, Oslo u Stokkolma) ikel popolari bħal gallettini, kejkijiet jew wejfars ippakkjati minn qabel ma kienx fih żjut idroġenati parzjalment billi l-prodotti b'kontenut għoli tal-aċidi xaħmin trans industrijali nstabu f'disa' pajjiżi

¹⁹ Department of Health and Human Services Fed Regist 2015;148832013: 34650-70

²⁰ Stender et al. BMJ Open. 2014;20:4(5):e005218

(il-pajjiżi tal-UE: l-Iżvejja, il-Kroazja, il-Polonja, il-Bulgarija u s-Slovenja kif ukoll pajjiżi kandidati - is-Serbja, il-Montenegro u l-Eks-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja u pajjiż kandidat potenzjali l-Božnija-Herzegovina). L-istudju jissuġgerixxi li l-livelli tal-aċidi xaħmin trans industrijali kienu qed jonqsu f'ċerti gruppi tal-ikel f'xi wħud imma mhux fil-pajjiż Ewropej kollha bejn l-2006 u l-2013. F'xi pajjiżi Ewropej tal-Lvant u tax-Xlokk, il-livelli tal-aċidi xaħmin trans industrijali f'gallettini ppakkjati minn qabel, kejkijiet u wejfiers ma naqsux b'mod sinifikanti minn nofs is-sena 2000 'l hawn. Dan jissuġgerixxi li f'ċerti partijiet tal-UE sar tassew ftit progress. Ir-riżultati ta' konsultazzjoni mal-Istati Membri u l-partijiet involuti², għalkemm b'parteċipazzjoni limitata, jikkonfermaw il-konklużjonijiet ġenerali ta' dawn l-istudji. Eżempji ta' prodotti li nstab li kien fihom aċidi xaħmin trans f'ammonti konsiderevoli fl-Istati Membri huma l-aktar ikel li jkun fih aċidi xaħmin trans industrijali: xaħam għall-qali wkoll għall-użu industrijali, stikek tal-marġerina, marġerina użata biex isiru prodotti tal-ghażina, prodotti tal-forn, gallettini, wejfiers, prodotti tal-ħelu inkluži dawk miksijin bil-kawkaw bħal ross minfuħ miksi, sopop u zlazi.

4.2 Il-konsum tal-aċidi xaħmin trans fl-Ewropa

Id-dejta Ewropea minn nofs is-snin 90 s'issa uriet li l-konsum medju tal-aċidi xaħmin trans mis-sorsi kollha għal kull pajjiż kien ivarja bejn 0.5-2.1 % ta' enerġija ta' kuljum fl-irġiel u 0.8-1.8 % tal-enerġija ta' kuljum fin-nisa.²¹ Rapporti iktar riċenti jindikaw li l-konsum tal-aċidi xaħmin trans ilu jonqos f'ħafna pajjiżi Ewropej.^{11,20,22} Minkejja d-disponibbiltà limitata ta' dejta għall-UE kollha, studju riċenti ġabar dejta minn 9 pajjiżi tal-UE u jirrapporta li l-konsum medju ta' kuljum huwa inqas minn 1 % tal-enerġija ta' kuljum iżda li xi gruppi tal-popolazzjoni jaqbżu jew huma f'riskju li jaqbżu l-livelli rakkmandati mill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa, 1 % tal-assorbiment tal-enerġija¹³ Eżempji ta' tali subpopolazzjonijiet huma čittadini bi dħul baxx (il-partecipanti Brittanici fi stħarrig dwar id-dieta u n-nutrizzjoni ta' persuni bi dħul baxx), studenti universitarji li għandhom bejn 18 u 30 sena jew čittadini f'din il-firxa ġenerali ta' età (dejta minn Kroazja jew Spanja, rispettivament)¹³. Prodotti b'kontenut tal-aċidi xaħmin trans (industrijali) għoli jikkontribwixxu għal dan il-konsum għoli, għalkemm minħabba l-varjetà ta' mudelli ta' konsum, din id-dejta ma tistax tīgi estrapolata direttament għall-UE kollha għall-fini tal-konklużjonijiet ġenerali. Il-konsultazzjoni mal-Istati Membri² tikkonferma dawn is-sejbiet. Hija tindika wkoll prodotti tal-forn, kejkijiet u gallettini li fihom ix-xaħam, ikel ta' konvenjenza, u prodotti moqlja f'ħafna żejt bħala ssorsi ewlenin tal-aċidi xaħmin trans, u prodotti tal-ħalib u laħam minn ruminanti bħala sorsi importanti tal-aċidi xaħmin trans naturali.

5. L-GHARFIEN TAL-KONSUMATUR DWAR L-AĆIDI XAĦMIN TRANS

Il-konsumaturi huma kapaċi jagħmlu għażiż infurmati dwar l-ikel biss jekk ikunu jafu bl-effetti li l-konsum għoli tal-aċidi xaħmin trans ikollu fuq is-saħħha. Fir-rigward tar-regoli attwali tal-UE, jeħteg li l-konsumaturi jifhem d-differenza bejn żjut parzjalment idroġenati (fost l-oħrajn aċidi

²¹ [EFSA Journal. 2004;81:1-49](#)

²² [Trans Fatty Acids and Health: A Review of Health Hazards and Existing Legislation, 2008, il-Parlament Ewropew - Dipartiment tal-Politika, Politika Ekonomika u Xjentifika](#)

xaħmin trans) u žjut kompletament idroġenati (li ma fihom l-ebda aċidi xaħmi trans iżda aċidi xaħmin saturati biss) peress li r-Regolament (UE) Nru 1169/2011 jesīġi li din l-informazzjoni għandha tingħata fil-lista ta' ingredjenti tal-ikel ippakkjat minn qabel²³. Bhalissa, l-iċċekkjar tal-lista ta' ingredjenti tal-ikel ippakkjat minn qabel għal žjut parzjalment idroġenati huwa l-unika possibbiltà għall-konsumaturi biex jidtentifikaw prodotti li jista' jkun fihom aċidi xaħmin trans, għalkemm dan mhu qed jagħti l-ebda indikazzjoni dwar il-kontenut attwali tal-aċidi xaħmin trans.

Hemm informazzjoni limitata fuq l-gharfien tal-konsumatur Ewropew dwar l-aċidi xaħmin trans u saħansitra inqas dwar jekk dan l-gharfien jaffettwax l-għażla tal-ikel tal-konsumaturi.² Il-ftit informazzjoni disponibbli tissuġġerixxi li l-maġgoranza tal-Ewropej ma jafux dwar l-aċidi xaħmin trans, l-aċidi xaħmin trans industrijali jew l-aċidi xaħmin trans minn ruminanti u żjut parżjalment idroġenati jew kompletament idroġenati. Barra minn hekk, hemm biss frazzjoni żgħira ta' nies li huma kkonċernati dwar il-konsum tal-aċidi xaħmin trans.²

Studju riċenti jirrapporta li xi 1 minn kull 3 konsumaturi biss iddikjara li sema' dwar l-aċċidi xaħmin trans u jikkunsidra li huma tħżiena għas-saħħa.²⁴ L-istess cifri nkisbu meta l-konsumaturi ġew mistoqsiġa dwar żjut parzialment u kompletament idroġenati iżda ma nstabet l-ebda differenza fil-klassifikazzjonijiet tas-saħħa bejn dawn iż-żewġ termini. Fl-għażla bejn prodotti likieku jkunu identiči ghajr għad-differenza fil-kontenut tal-aċċidi xaħmin trans industrijali, l-ġhoti ta' informazzjoni dwar l-aċċidi xaħmin trans fit-tabella ta' dikjarazzjoni tan-nutrizzjoni jtejjeb il-kapaċitā tal-partecipanti biex jidentifikaw l-għażla iktar tajba għas-saħħa meta mqabbla mal-identifikazzjoni ta' din fuq il-baži tal-informazzjoni pprovduta fil-lista ta' ingredjenti biss (żjut parzialment idroġenati jindikaw li l-aċċidi xaħmin trans huma preżenti fi prodott). Madankollu, sitwazzjonijiet ta' għażla aktar kumplessi iżda wkoll aktar realistiċi ħolqu sfida, eż. il-paragun bejn żewġ prodotti alternattivi li kellhom kontenut tal-aċċidi xaħmin trans differenti kif ukoll kontenuti differenti ta' aċċidi xaħmin saturati, ta' melh u ta' zokkor. L-ġhoti ta' informazzjoni dwar l-aċċidi xaħmin trans kien qed ikollu ffit impatt fuq il-ħila tar-rispondenti biex jidentifikaw l-alternattiva iktar tajba għas-saħħa f'sitwazzjonijiet kumplessi bħal dawn. Il-partecipanti dehru li injoraw l-informazzjoni dwar l-aċċidi xaħmin trans u ffokaw minnflokk fuq nutrijenti oħrajn, dawk iktar familjari. Dawn is-sitwazzjonijiet kumplessi jirriflettu għażiż li tal-ikel fil-ħajja reali fejn ikun diffiċli biex isiru kompromessi bejn il-kontenut tal-aċċidi xaħmin trans u nutrijenti oħra. Stħarrig fost il-konsumaturi mill-Istati Uniti u l-Kanada^{25,26}, fejn il-kontenut tal-aċċidi xaħmin trans huwa ttikkettjat fuq ikel ippakkjat minn qabel, jindika familjaritā ddikjarata mir-rispondenti iktar mifruxa mat-terminu aċċidi xaħmin trans iżda ffit hemm għarfien dwar kif dan jafti tħalli l-għażiż iċċi. Mingħajr programmi xierqa ta' edukazzjoni tal-konsumatur, iż-żieda ta' informazzjoni tal-aċċidi xaħmin trans fid-dikjarazzjoni tan-nutrizzjoni jista' jkollha effetti limitati jew saħansitra anke

²³ L-Artikolu 18 flimkien mal-Anness VII tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011.

²⁴ Study on the impact of food information to consumers decision making', unpublished, TNS commissioned by DG SANTE

²⁵ Eckel R et al. Circulation. 2007;115:2231-46

²⁶ Ellis S. Consumer use and interpretation of trans fat information on food labels. MSc Thesis, 2007

detrimentali²⁷ jekk il-konsumaturi ma jkunux kapaċi jgħaqqu l-informazzjoni nutrizzjonali ma' dieta nutrizzjonalment ibbilanċjata.

6. IS-SOLUZZJONIJIET DWAR KIF JISTA' JIĞI INDIRIZZAT IL-KONSUM TAL-AČIDI XAHMIN TRANS FL-UE

Is-soluzzjonijiet possibbli ewlenin sabiex jitnaqqas il-konsum tal-aċidi xahmin trans fl-UE jistgħu jkunu l-introduzzjoni ta' dikjarazzjoni obbligatorja tal-kontenut tal-aċidi xahmin trans fl-UE²⁸, limitu legali tal-UE dwar il-kontenut tal-aċidi xahmin trans fl-ikel²⁹, ftehimiet volontarji favur it-taqqis tal-aċidi xahmin trans fl-ikel u d-dieti fil-livell tal-UE, jew gwida tal-UE għal limiti legali nazzjonali dwar il-kontenut tal-aċidi xahmin trans fl-ikel. Alternattivament, l-azzjoni tista' titħallu fil-livell nazzjonali u/jew għal sforzi ta' tnaqqis volontarju.³⁰

Skont id-dispożizzjonijiet legali attwali, mit-tikkettar tal-ingredjenti l-konsumaturi jistgħu jieħdu indikazzjoni jekk hemmx żjut parzialment idroġenati fi prodott u li għalhekk, il-prodott jista' jkun fih aċċidi xahmin trans industrijali. Dan madankollu ma jippermettix stima preċiża tal-kontenut attwali tal-aċċidi xahmin trans u huwa validu biss għal ikel ippakkjat minn qabel. Barra minn hekk, l-impatt fuq l-imġiba tal-konsumatur finalment jiddependi fuq l-gharfien (bhalissa baxx) min-naha tal-konsumatur tal-perikli li jippreżentaw l-aċċidi xahmin trans u d-differenza bejn żjut parzialment u kompletament idroġenati.

L-azzjoni individuali mill-Istati Membri tista', naturalment, twassal għal tnaqqis fil-konsum tal-aċċidi xahmin trans iżda tirriskja li toħloq taħlita ta' regolamenti li jfixx klu l-funzjonament bla xkiel tas-suq uniku.

6.1 Kunsiderazzjonijiet ġenerali

Qabel ma nharsu lejn is-soluzzjonijiet possibbli biex jiġi indirizzat il-konsum tal-aċċidi xahmin trans fl-UE, ta' min wieħed jinnota li l-evidenza disponibbli tindika li l-istrategiji kollha eżistenti ta' tnaqqis tal-aċċidi xahmin trans jidhru li huma assoċjati ma' tnaqqis sinifikanti fil-livelli tal-aċċidi xahmin trans fl-ikel.³¹ Gie nnotat b'mod partikolari li *l-projbizzjonijiet nazzjonali u lokali kienet iktar effettivi biex jeliminaw l-aċċidi xahmin trans mill-provvista tal-ikel, filwaqt li t-tikkettar obbligatorju tal-aċċidi xahmin trans u limiti volontarji tal-aċċidi xahmin trans kellhom gradi differenti ta' success, li prinċipalment kienet jiddependu fuq il-kategorija tal-ikel.*³¹

²⁷ [Howlett et al. Journal of Public Policy & Marketing. 2008;27\(1\):83-97](#)

²⁸ Biż-żieda tal-aċċidi xahmin trans man-nutrijenti msemmija fl-Artikolu 30(1)(b) tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011, li għalihom id-dikjarazzjoni tkun obbligatorja.

²⁹ Bl-ipotesi li, il-limitu jaapplika għal aċċidi xahmin trans industrijali f'materja prima użata għall-produzzjoni tal-ikel u/jew prodotti finali

³⁰ Bl-ipotesi li ma jkun hemm l-ebda azzjoni relatata mal-aċċidi xahmin trans fil-livell tal-UE; il-miżuri huma limitati għall-awtoregolamentazzjoni u l-miżuri f'livell nazzjonali jew regionali, inklużi ftehimiet ta' riformulazzjoni ma' operatori fin-negozju tal-ikel

³¹ [Downs S et al. Bull World Health Organ. 2013;91:262-9](#)

L-Awstria u d-Danimarka mmonitorjaw il-konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom li **tillimita kontenut tal-aċidi xaħmin trans** fl-oġġetti tal-ikel. L-Awstria rrappurtat li fl-2011 jew fl-2013 ma nstab l-ebda prodott li jaqbeż il-limitu legali stabbilit fl-2009. Id-Danimarka rrappurtat li l-konformità mar-regolament dehret ftit wara l-introduzzjoni tiegħu u li ksur okkażjonali biss ġie osservat, bil-maġgoranza tiegħu f'ikel prodott barra mid-Danimarka. Il-konsum medju tal-aċidi xaħmin trans industrijali fid-Danimarka huwa baxx ḥafna; ġie stmat għal 0.01-0.03 g/ġurnata² wara l-introduzzjoni tal-leġiżlazzjoni.

Madankollu, f'dan l-istadju, teżisti ftit evidenza empirika dwar l-impatt li kellhom l-istrategiji użati madwar id-dinja sabiex jitnaqqsu l-livelli tal-aċidi xaħmin trans fl-ikel fuq l-eżiti tas-saħħha. Xi studji fl-Amerika ta' Fuq għamlu paralleli bejn l-introduzzjoni ta' tikkettjar obbligatorju tal-aċidi xaħmin trans u livelli iktar baxxi tal-aċidi xaħmin trans ta' plažma (kif ukoll kolesterol ta' lipoproteini ta' densità baxxa u markaturi oħrajn tad-dem) jew aċċidi xaħmin trans fil-ħalib tas-sider^{32,33}. L-istudji tal-immudellar stħaw l-effetti tat-tnaqqis tal-aċidi xaħmin trans fid-dieta fuq il-morbidità u l-mortalità tal-mard tal-qalb, irrispettivament mill-miżuri meħuda. Studju tar-Renju Unit għamel stima li t-tnaqqis fil-konsum tal-aċidi xaħmin trans tal-popolazzjoni ta' 0,5 u 0,8 % tal-enerġija ta' kuljum jista' jirriżulta f'madwar 3,500 u 4,700 inqas imwiet relatati mal-mard tal-qalb kull sena fir-Renju Unit.³⁴ Fl-Istat Uniti, stima tal-ispejjeż u l-effetti potenzjali għas-saħħha tat-tnaqqis ta' 0,64 % tal-konsum ta' enerġija ta' kuljum tal-aċidi xaħmin trans, f'żewġ xenarji alternattivi, se jevitaw medja ta' 15,000 u 58,000 każ ta' mard tal-qalb, li jirrapreżentaw madwar 1,2 % u 4,5 % tal-avvenimenti kollha tal-mard tal-qalb fl-Istat Uniti, u 5,000 u 15,000 mewta relatata mal-mard tal-qalb, li jirrapreżentaw madwar 1,5 % u 4,4 % tal-imwiet kollha relatati mal-mard tal-qalb fl-Istat Uniti, fis-sena.³⁵

Wieħed irid jifhem ukoll li l-impatti finali f'termini tal-konsum tal-aċidi xaħmin trans (u l-eżitu tas-saħħha) jiddependu wkoll fuq certi fatturi sottostanti, b'mod partikolari:

- il-litterizmu nutrizzjonali tal-popolazzjoni;
- id-drawwiet fid-dieta ta' gruppi differenti tal-popolazzjoni fl-Ewropa kollha (tradizzjonijiet differenti, sensitività differenti għal differenzi fil-prezzijiet, eċċi);
- il-livelli ta' konsum tal-aċidi xaħmin trans minn ruminanti (prodotti tal-ħalib u prodotti oħrajn derivati mir-ruminanti li huma parti minn dieta bbilanċjata);
- il-mod li bih l-ikel jista' u se jiġi riformulat biex jitnaqqas il-kontenut tal-aċidi xaħmin trans industrijali. Il-profil shiħ tal-prodott riformulat għandu jiġi kkunsidrat biex jiġi żgurat li wara r-riformulazzjoni jiġu pprovduti għażiż li ikel iktar tajbin għas-saħħha. Pereżempju, hemm tkassib li r-riformulazzjoni biex jitnaqqsu l-aċidi xaħmin trans tista' twassal għal żieda fil-kontenut tal-aċidi xaħmin saturati. Għalkemm hija preferibbli, minn perspettiva tas-saħħha pubblika, is-sostituzzjoni tal-aċidi xaħmin trans ma' xahmijiet ċis mhux saturati (li jwassal għal

³² [Vesper et al. JAMA. 2012;307\(6\):562-3](#)

³³ [Ratnayake et al. Am J Clin Nutr. 2014;100\(4\):1036-40](#)

³⁴ [O'Flaherty et al. Bull World Health Organ. 2012;90:522-31](#)

³⁵ [Bruns R. Estimate of Cost and Benefits Partially Hydrogenated Oils Memorandum November 5 2013](#)

21 sa 24 % tnaqqis fir-riskju tal-mard tal-qalb għal sostituzzjoni ta' 2 % ta' enerġija kuljum minn aċidi xaħmin trans b'aċidi xaħmin mhux saturati jew polinsaturi), anki l-agħar sostituzzjoni b'aċidi xaħmin saturati xorta ġgib magħha beneficiċċi sinifikanti għas-saħħha pubblika (twassal għal tnaqqis ta' riskju ta' 17 % tal-mard tal-qalb; it-tħaqeq tar-riskju stmat).⁵ Diversi studji ta' monitoraġġ tar-riżultati minn pajjiżi tal-UE juru li filwaqt li f'xi prodotti, l-aċidi xaħmin trans filfatt ġew sostitwiti b'aċidi xaħmin saturati, fil-maġgoranza tal-każijiet ma kien hemm l-ebda differenza kbira fil-kontenut tal-aċidi xaħmin saturati, li s-somma ta' aċidi xaħmin trans u l-kontenut ta' aċidi xaħmn saturati tnaqqset f'hafna każijiet, u li l-prodotti rifformulati żiedu l-kontenut ta' xaħmijiet ċis mhux saturati u għandhom profil ġenerali iktar tajjeb għas-saħħha³⁶.

Filwaqt li nqisu dan kollu, li ġej joffri analiżi preliminari tal-miżuri ewlenin possibbli fil-livell tal-UE.

6.2 Dikjarazzjoni obbligatorja tal-kontenut tal-aċidi xaħmin trans

It-tikkettar obbligatorju tal-aċidi xaħmin trans jaqdu żewġ għanijiet: i) jipprovdi incenċivi għall-industrija favur it-tħaqeq tal-aċidi xaħmin trans minn prodotti tal-ikel u ii) jippermetti lill-konsumaturi jagħmlu għażiex infurmati dwar l-ikel. Jekk l-għarfien tal-konsumatur ikun baxx, it-tikkettar obbligatorju tal-aċidi xaħmin trans jista' jkollu impatt limitat. Il-manifatturi jistgħu wkoll iħossu ffit pressjoni biex jirriformalaw il-prodotti. Barra minn hekk, il-għarfien tal-konsumatur dwar it-tikkettar tal-aċidi xaħmin trans intwera li huwa baxx filwaqt li t-tikkettar obbligatorju tal-aċidi xaħmin trans iwassal għal żieda fil-kumplessità ta' proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet li jinkludi numru ta' elementi nutrizzjonali. Dan jista' jwassal għal kapacità mnaqqsa tal-konsumaturi biex jidher kawġġi l-għażla ta' ikel li tkun aktar tajba għas-saħħha²⁴.

Barra minn hekk, it-tikkettar obbligatorju tal-aċidi xaħmin trans x'aktarx ukoll li ma japplikax għal ikel mhux ippakkjat minn qabel, għal ikel li jinbiegħ separatament u għal ikel ikkunsmat barra mid-dar, li kollha jista' jkun fihom livelli għoljin tal-aċidi xaħmin trans industrijali u għalhekk (skont it-tendenzi tad-dieta) jikkostitwixxu kontributuri importanti għall-konsum ġenerali tal-aċidi xaħmin trans.

It-tikkettar tal-aċidi xaħmin trans x'aktarx ma jagħmilx distinzjoni bejn aċidi xaħmin trans minn ruminanti u aċidi xaħmin trans industrijali, skont l-evalwazzjoni tal-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel li m'hemmx biżżejjed prova biex jiġi stabilit jekk hemmx xi differenza għar-riskju tal-mard tal-qalb bejn l-aċidi xaħmin trans ruminanti u dawk industrijali kkunsmati f'ammonti ekwivalenti³⁷. Madankollu, qabel ma tittieħed deċiżjoni finali dwar il-kwistjoni, l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel għandha tintalab tirrevedi u jekk ikun hemm bżonn taġġorna l-opinjoni tagħha, sabiex din tirrifletti l-iktar xjenza riċenti. Skont kif it-tikkettar tal-aċidi xaħmin trans

³⁶ Mozaffarian et al. N Engl J Med. 2010;362:2037-9 (u r-referenzi hemmhekk)

³⁷ EFSA Journal. 2010;8(3):1461

trans jista' jkun imfassal fuq il-baži tal-parir miksub, dan jista' wkoll jaffettwa l-konsum ta' prodotti tal-ħalib u prodotti oħrajn li ġejjin minn ruminanti.

Għandu jiġi mnutat ukoll li t-tikkettjar se jippermetti l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti b'kontenut tal-aċidi xaħmin trans differenti fl-istess suq. L-għażiet tal-konsumaturi jistgħu jiġu affettwati mhux biss mill-informazzjoni provduta fit-tikketta iżda wkoll mid-differenzi possibbli fil-prezzijiet bejn il-prodotti riformulati u l-alternattivi orħas. Huwa iktar probabbli li l-popolazzjonijiet bi dħul baxx jikkunsmaw il-prodotti orħas (b'kontenut għoli tal-aċidi xaħmin trans); dan jista' jżid l-inugwaljanzi fis-saħħha (iżda mhux jaggrava l-effetti tas-saħħha għal dawk l-aktar vulnerabbi meta mqabbla ma' xenarju mingħajr bidla fil-politika).

Fl-aħħar nett, fil-każ li l-Istati Membri jkomplu jithallew u jkunu jridu jistabbilixxu limiti legali nazzjonali, ir-riskju taż-żieda fil-frammentazzjoni tas-suq uniku se jippersisti.

6.3 Limitu legali tal-UE fuq il-kontenut tal-aċidi xaħmin trans industrijali tal-ikel

L-introduzzjoni ta' limitu legali mistennija li tilhaq l-akbar tnaqqis fil-konsum tal-aċidi xaħmin trans industrijali billi t-neħħija gradwali ta' prodotti li fihom livelli għoljin tal-aċidi xaħmin trans industrijali mis-suq tkun potenzjalment kompluta, għaliex tkun tapplika għall-prodotti kollha, ippakkjati minn qabel u mhux ippakkjati. Teknikament, l-aċidi xaħmin trans ruminanti ma jistgħux ikunu koperti minn din il-miżura għaliex l-aċidi xaħmin trans huma ffurmati b'mod naturali fi proporzjonijiet relativament stabbli f'xaħmijiet minn ruminanti, u ma jistgħux jiġi evitati fi prodotti minn ruminanti, li jikkontribwixxu nutrijenti essenzjali fid-dieta tal-UE. Dan l-approċċ ikkombinat mad-drawwiet ta' dieta xierqa, jista' għalhekk ikun l-iktar wieħed effettiv sabiex jinkiseb tharis sħiħ tar-rakkmandazzjoni tal-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-ikel għal konsum tal-aċidi xaħmin trans "baxx kemm jista' jkun fil-kuntest ta' dieta adegwata nutrizzjonalment", kif jixhed il-konsum medju tal-popolazzjoni Daniżha ta' 0.01 sa 0.03g tal-aċidi xaħmin trans industrijali kuljum.

B'hekk il-konsumaturi jingħataw sistematikament għażiż li iktar tajbin għas-saħħha mingħajr ma jkun hemm bżonn li ssir distinzjoni bejn prodotti b'livelli tal-aċidi xaħmin trans iktar baxxi. Il-benefiċċji potenzjali għas-saħħha pubblika jkunu l-iktar għoljin għal din l-għażla għaliex il-prodotti kollha jkunu koperti u l-gruppi kollha tal-popolazzjoni jibbeni kaw minn tnaqqis fl-aċidi xaħmin trans, inklużi l-gruppi l-iktar vulnerabbi.

Permezz tal-iffissar ta' limitu legali armonizzat wiesa' tal-UE, l-approċċ jimmiminizza wkoll, jew saħansitra jabolixxi, ir-riskju ta' għażiż regolatorji nazzjonali li jifframmentaw (aktar) is-suq uniku.

L-approċċ meħud bid-deċiżjoni tal-Istati Uniti dwar is-sikurezza ta' żjut parżjalment idroġenati muwiex *a priori* inkompatibbli ma' limitu legali tal-UE għall-aċidi xaħmin trans, minħabba li jsegwi objettiv ekwivalenti f'qafas regolatorju generali differenti. Skont kif limitu legali se jkun imfassal għall-UE, kwalunkwe divergenza prospettiva mal-istandard regolatorji tal-Istati Uniti

tista' tiġi indirizzata wkoll, u għalhekk tiġi evitata l-feċċa ta' ostakli regolatorji mhux meħtieġa fil-kummerċ bilaterali.

Madankollu għandu jiġi nnotat li apprezzament shiħ tal-effikaċja ta' tali miżura jkun jeħtieg ukoll il-valutazzjoni tal-proporzjonalità ġeneralı tagħha fid-dawl tal-evidenza eżistenti tal-kobor (u l-evoluzzjoni) tal-problema kkawżata mill-aċċidi xaħmin trans u l-ħiteġa li jiġu kkunsidrati l-ispejjeż possibbli li tali miżura tista' timplika għall-konsumaturi, għall-produtturi u għall-fornituri ta' tip ta' ikel differenti. Ghalkemm teżisti disponibbiltà kbira ta' alternattivi għaż-żjut parzialment idroġenati, jeħtieg li jiġu vverifikati b'attenzjoni l-effetti mhux mixtieqa possibbli f'termini tal-funzjoni teknoloġika tal-aċċidi xaħmin trans fit-tipi ta' ikel differenti. Fl-ahħar nett, il-metodi disponibbli għall-monitoraġġ u l-infurzar ta' limitu għal prodotti spċifici għandhom ukoll jiġu kkunsidrati kif xieraq, b'mod partikolari rigward l-analizi ta' aċċidi xaħmin trans industrijali kontra aċċidi xaħmin trans minn ruminanti fi prodott partikolari.

6.4 Ftehimiet volontarji favur it-tnejx tal-aċċidi xaħmin trans industrijali fl-ikel u d-dieti fil-livell tal-UE

Hemm diversi eżempji ta' riformulazzjoni volontarja effettiva mill-operaturi tan-negożju tal-ikel akkumpanjati jew le minn sħubiji pubbliċi-privati. Il-każ tan-Netherlands huwa spiss ikkwotat bħala success fit-tnejx volontarju u awtoregolatorju tal-aċċidi xaħmin trans minn operaturi tan-negożju tal-ikel.¹³ Is-success ta' dan l-approċċ jidher li jiddependi fuq il-pajjiż u l-livell ta' impenn pubbliku u r-responsabbiltà soċċjali korporattiva tal-operaturi tan-negożji tal-ikel.^{2,20} Madankollu, jista' jkun hemm incenċivi limitati għal operaturi tan-negożju tal-ikel sabiex jikkonformaw mal-politiki nazzjonali biex jitnaqqsu l-aċċidi xaħmin trans, jekk ikollhom jikkompetu f'partijiet oħraejn tas-suq tal-UE ma' operaturi tan-negożju tal-ikel li joffru prodotti kemmxjejn orħas b'kontenut għoli ta' aċċidi xaħmin trans.

Minn perspettiva iktar ġenerali, il-konsegwenzi jkunu simili għal dawk ta' limitu obbligatorju iżda l-kobor tagħhom (f'termini tat-tipi kollha ta' beneficij u spejjeż) ikun jiddependi b'mod ċar fuq l-ambitu tal-partecipazzjoni tal-industrija u l-kopertura tal-ikel fis-suq.

6.5 Żvilupp ta' gwida tal-UE għal limiti legali nazzjonali dwar il-kontenut tal-aċċidi xaħmin trans fl-ikel

Il-konsegwenzi mistennija li jistgħu jkunu simili għall-każ tal-ebda azzjoni ulterjuri fil-livell tal-UE, bl-eċċeżżjoni li possibbilment jonqos ir-riskju ta' suq intern dejjem aktar frammentat.

7. KONKLUŻJONIJIET

Il-mard tal-qalb huwa l-kawża ewlenija ta' mewt fl-Unjoni u l-konsum għoli tal-aċċidi xaħmin trans serjament iżid ir-riskju għall-mard tal-qalb - iktar minn kwalunkwe nutrijent ieħor fuq il-baži ta'

kull kalorija. Għalkemm il-konsum medju fl-UE ġie rrappurtat inqas mil-livelli nazzjonali u internazzjonali rakkomandati, dan ma japplikax għall-gruppi kollha tal-popolazzjoni. Il-prodotti tal-ikel b'kontenut għoli tal-aċċidi xaħmin trans industrijali huma disponibbli fis-suq u jistgħu jinkisbu beneficiċċi tas-saħħha pubblika bit-tnejn fil-konsum. Barra minn hekk, erba' Stati Membri digħi introduċew limiti legali nazzjonali u diversi oħrajn indikaw il-preferenza tagħhom għal deċiżjoni fil-livell tal-UE, filwaqt li enfasizzaw ir-rieda tagħhom li javvanzaw bil-miżuri nazzjonali relatati mal-aċċidi xaħmin trans sabiex jitnaqqas l-esponenttal tal-popolazzjoni fin-nuqqas ta' deċiżjoni fil-livell tal-UE. Bħala riżultat, jista' jkun mistenni suq iktar frammentat. Jekk ma tittieħed l-ebda azzjoni fil-livell tal-UE, jistgħu jinqalghu diffikultajiet ukoll għall-produtturi tal-UE li huma interessati fl-aċċess għas-suq Amerikan.

Dan ir-rapport wettaq analiżi preliminari tal-effikaċċja potenzjali tal-miżuri li jistgħu jiġu adottati fil-livell tal-UE, kull waħda tirriżulta f'benefiċċċi tas-saħħha potenzjali differenti iż-żda wkoll piż potenzjali differenti fuq il-produtturi. Fil-każ specifiku tat-tikkettar, jidher li l-effikaċċja tiddependi fuq tliet fatturi ewlenin: il-kontribuzzjoni għall-medja tal-konsum tal-aċċidi xaħmin trans minn prodotti li għalihom tikketta tkun meħtieġa, il-kapaċità tal-konsumaturi li jużaw b'mod xieraq l-informazzjoni provduta fuq tikketta, u kemm huma lesti li jħallsu iktar għal ikel aktar bnin. Valutazzjoni preliminari ta' dawn il-fatturi tindika limitazzjonijiet importanti. Il-valutazzjoni tissuġġerixxi wkoll li limitu legali għall-kontenut tal-aċċidi xaħmin trans industrijali jkun l-iktar miżura effettiva f'termini tas-saħħha pubblika, tal-protezzjoni tal-konsumatur u tal-kompatibbiltà mas-suq intern. Il-mod li bih dan jista' teknikament jitqiegħed fil-prattika jkun jeħtieġ iktar investigazzjoni. Kwalunkwe limitu bħal dan probabbilment jeħtieġ ukoll li jkun iddisinjat b'mod li jippli minn iż-żgħix r-riskji ta' konsegwenzi mhux maħsuba u ta' impatti fuq produtturi u prodotti specifici.

Dan kollu jindika b'mod ċar il-ħtieġa li jitkompla u jitħaffef ix-xogħol f'dan il-qasam bil-ġbir ta' aktar informazzjoni u bl-iżvilupp ta' analiżi iktar dettaljata tal-kobor tal-problema li għandha tiġi indirizzata u s-soluzzjonijiet differenti possibbli, b'mod partikolari l-alternattiva ta' limiti legali għall-aċċidi xaħmin trans industrijali. Għaldaqstant, skont il-prinċipji tagħha ta' Regolamentazzjoni Aħjar, il-Kummissjoni beħsiebha tniedi malajr konsultazzjoni pubblika u twettaq valutazzjoni tal-impatt kompluta. Dan se jippermetti li fil-futur qarib il-Kummissjoni tieħu deċiżjoni ta' politika li tkun infurmata.